

ZARZĄD

Warszawa, dnia 2 czerwca, 2020 roku.

Instrukcja organizacji nabożeństw adwentystycznych w okresie stanu epidemii

Zgodnie z [rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii](#) (Dz.U. poz. 964):

„Zgromadzenia organizowane w ramach działalności kościołów i innych związków wyznaniowych mogą się odbywać, pod warunkiem że w przypadku gdy zgromadzenie odbywa się w budynkach i innych obiektach kultu religijnego uczestnicy realizują obowiązek, o którym mowa w § 18 ust. 1, z wyłączeniem osób sprawujących kult religijny, a w przypadku gdy to zgromadzenie odbywa się na zewnątrz, uczestnicy przebywają w odległości nie mniejszej niż 2 m od siebie lub realizują obowiązek, o którym mowa w § 18 ust. 1, z wyłączeniem osób sprawujących kult religijny” (§ 15 ust. 8).

„Do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, (...) ust i nosa: (...) w miejscach ogólnodostępnych, w tym: (...) w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby (...) kultu religijnego (...)” (§ 18 ust. 1 pkt 2 lit. c).

„Obowiązku określonego w ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku:
(...) osoby, która nie może zakrywać ust lub nosa z powodu stanu zdrowia, całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim, lub osoby mającej trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nosa; okazanie orzeczenia lub zaświadczenia w tym zakresie nie jest wymagane;
(...) sprawującego kult religijny podczas jego sprawowania” (§ 18 ust. 3 pkt 3 i 8).

W związku z powyższym, a także Wytycznymi Wydziału Transeuropejskiego Generalnej Konferencji z dnia 18 maja 2020 roku oraz aktualną sytuacją epidemiologiczną zalecamy, co następuje:

I. Zasady organizacji nabożeństw

1. Zbory, na podstawie uchwały rady zboru, mogą organizować nabożeństwa jedynie z uwzględnieniem przepisów powyższego rozporządzenia oraz ogólnie panujących zasad bezpieczeństwa epidemicznego. Rada zboru powinna o decyzji poinformować właściwą diecezję.
2. Warunkiem odbywania się zgromadzeń określonym w rozporządzeniu jest realizacja obowiązku zakrywania ust i nosa.
3. W czasie nabożeństwa w głównym pomieszczeniu kultowym, a także we wszystkich innych pomieszczeniach, gdzie odbywają się jakiegokolwiek zajęcia i z których korzystają uczestnicy, zaleca się zachować dystans 2 m od innych osób.

ZARZĄD

4. W celu zaspokojenia potrzeb religijnych wszystkich ochrzczonych i nieochrzczonych wyznawców Kościoła, a także innych osób mających wolę uczestniczenia w nabożeństwach adwentystycznych, zbory mogą rozważyć organizowanie w sobotę więcej niż jednego nabożeństwa. Można też wykorzystać piątkowy wieczór.
5. W celu ustalenia potrzebnej ilości nabożeństw lokalny zbor powinien określić:
 - a) ilość osób, które mogą bezpiecznie uczestniczyć w jednym nabożeństwie w danym budynku;
 - b) ilość nabożeństw w ciągu jednej soboty, biorąc pod uwagę możliwości organizacyjne zboru, szacowaną liczbę osób, które chciałyby uczestniczyć w nabożeństwach danej soboty, oraz możliwości zapewnienia obsługi tych nabożeństw przez usługujących;
 - c) imienny wykaz osób (po uprzednich konsultacjach), które przyjdą na określone nabożeństwo danej soboty.
6. Zbor organizujący nabożeństwo powinien zadbać o:
 - a) przestrzeganie przez jego uczestników obowiązku zakrywania twarzy i nosa, z wyjątkiem osób sprawujących kult religijny (prowadzących nabożeństwo) podczas jego sprawowania oraz osób, które nie mogą zakrywać ust lub nosa z powodu stanu zdrowia, całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim, lub osób mających trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nosa;
 - b) przestrzeganie bezpiecznego dystansu 2 m pomiędzy uczestnikami nabożeństwa (co nie dotyczy rodzin wspólnie zamieszkujących, rodziców i opiekunów dzieci do lat 13 oraz osób sprawujących opiekę nad osobami z orzeczeniem o niepełnosprawności, lub osobami, które ze względu na stan zdrowia nie mogą poruszać się samodzielnie);
 - c) wyznaczenie diakonów odpowiedzialnych za:
 - wpuszczenie na nabożeństwo osób respektujących zasady organizacji zgromadzeń i zalecenia higieniczne;
 - dopilnowanie, aby osoby wchodzące miały zasłonięte usta i nosy;
 - wręczanie przygotowanych wcześniej przez zbor maseczek czy przyłbic w przypadku braku ich posiadania przez wchodzących;
 - wskazywanie miejsca, które należy zająć z zachowaniem bezpiecznego dystansu dla innych;
 - wskazywanie miejsc dla rodzin, które nie będą zachowywać dystansu;
 - d) umieszczenie na drzwiach kościoła lub innych widocznych miejscach informacji o podstawowych zasadach zachowania się na nabożeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania zasad higieny i dystansu społecznego, a także o godzinach nabożeństw, w przypadku, gdy zbor organizuje ich więcej;
 - e) zapewnienie środków higienicznych (mydło, ręczniki papierowe, środki dezynfekujące);
 - f) dokładne wietrzenie budynku pomiędzy nabożeństwami, a w miarę możliwości zdezynfekowanie po każdym nabożeństwie toalet i najczęściej dotykanych przedmiotów i sprzętów;
 - g) w razie konieczności oznaczenia miejsc siedzących, które będzie można zająć, by zachować bezpieczny dystans, ewentualnie wyniesienie „niepotrzebnych” krzesel lub odgrodzenie taśmą miejsc i obszarów, których nie można zajmować;
 - h) minimum godzinną przerwę pomiędzy kolejnymi nabożeństwami.

ZARZĄD

7. Duchowni i inne osoby prowadzące nabożeństwo, gdy nie sprawują kultu (nie prowadzą nabożeństwa), powinni zakrywać usta i nos.
8. Osoby przebywające za pulpitem powinny zachować pomiędzy sobą 2-metrowy dystans.
9. Mikrofony nie powinny być podawane z ręki do ręki. Przemawiać należy do mikrofonów na statywach. Jeśli to możliwe każda osoba powinna mówić do innego mikrofonu. Mikrofony powinny być dezynfekowane.
10. W miarę możliwości technicznych zbory powinny zadbać o transmisję internetową nabożeństwa w celu możliwości obserwowania uroczystości w rodzimym zborze przez wyznawców, którzy nie mogą fizycznie w nim uczestniczyć.
11. Ze względu na bezpieczeństwo osób starszych, w miarę możliwości zboru i życzenia wyznawców, zbor może zorganizować oddzielne nabożeństwo wyłącznie z udziałem osób powyżej 65 roku życia, jednak nie zabraniając tym osobom udziału w innych nabożeństwach.
12. Niedopuszczalne jest powoływanie się na przepis o zwolnieniu z obowiązku zakrywania ust i nosa w przypadku, gdy podawane powody są niezgodne ze stanem faktycznym. Gdy zachodzi obawa, że osoba uchylająca się od zasłaniania ust i nosa mija się z prawdą, a jej odpowiedzi na zadawane pytania o powód zapisany w rozporządzeniu okażą się niewiarygodne, należy rozważyć wyproszenie jej z nabożeństwa.
13. W przypadku gdy liczba takich rzekomo chorych osób w zborze okazałaby się zbyt duża, zbor może rozważyć zawieszenie prowadzenia nabożeństw.
14. Rodzice podczas nabożeństwa powinni otoczyć swoje dzieci szczególną opieką, aby nie poruszały się swobodnie po miejscu zgromadzenia, poza udaniem się na zajęcia przeznaczone dla dzieci.
15. Historyjka dla dzieci powinna być opowiadana zza pulpitu bez zapraszania dzieci na podium.
16. Osoby zbierające dary powinny czynić to w maseczkach i maksymalnie starać się o zachowanie dystansu, niepochylenie się nad twarzami innych osób i nierozmawianie. Liczenie darów i ich przekazywanie powinno odbywać się w jednorazowych rękawiczkach.
17. Dla uniknięcia wchodzenia przez zbierających dary w zbyt bliski kontakt z innymi zbory mogą rozważyć możliwość ustawienia przy wyjściu z kościoła dwóch koszyków dla samodzielnego składania darów przez wychodzących. Przy koszykach powinien wtedy stać diakon zachęcający wychodzących do złożenia ofiar i dziękujący za ich złożenie.
18. W nabożeństwie nie powinny uczestniczyć osoby z charakterystycznymi objawami zakażenia koronawirusem (temperatura powyżej 38°C, kaszel, duszności) oraz osoby cierpiące na choroby przewlekłe, zwłaszcza związane z chorobami dróg oddechowych oraz nadciśnieniem.
19. Jeśli to możliwe, diakon stojący przy wejściu powinien być wyposażony w termometr. Użycie termometru może nastąpić tylko w uzasadnionych przypadkach podejrzenia, że osoba która przybyła na nabożeństwo może być chora.

ZARZĄD

20. Zbór powinien być zaopatrzony w wodę pitną. Nie zaleca się jednak używania samoobsługowych kontenerów z wodą, lecz posiadanie zapasu wody butelkowanej. W przypadku dostępności kontenera powinna obsługiwać go w rękawiczkach jednorazowych jedna osoba, nalewając wodę do jednorazowych kubków i stawiając kubki na znajdującym się kilka metrów od kontenera stoliku. Osoby chcące skorzystać z wody obsługują się same.
21. Nie należy dopuszczać do tłoczenia się w korytarzu, przy stoliku (kontenerze) z wodą czy w ubikacjach.
22. Wskazane jest skrócenie nabożeństw do 1,5-2 godzin. Powinny one przebiegać bez przerwy. Osoby pragnące skorzystać z toalety mogą to zrobić w każdej chwili, a osoba odpowiedzialna za porządek powinna regulować ruchem, aby w toaletach nie przebywało naraz za dużo osób.
23. Na aktywność społeczną (rozmowy, spotkania) należy wykorzystać podwórza i przyzborowe tereny zielone, gdzie można rozmawiać bez zasłaniania twarzy, pod warunkiem zachowania 2-metrowego dystansu.
24. Rozwiązaniem o tej porze roku może być organizowanie nabożeństw na zewnętrznym terenie przynależnym do obiektu kultu religijnego lub – jeśli jest taka możliwość – częściowo w pomieszczeniu, a częściowo na powietrzu.
25. Pamiętajmy o wietrzeniu pomieszczeń, a jeśli to tylko możliwe nabożeństwa powinny odbywać się przy otwartych oknach.
26. Największa emisja aerozolu (w wydychanym powietrzu), w którym może znajdować się wirus, i rozprzestrzeniająca się nierzadko dalej niż 2 m, ma miejsce podczas śpiewu. Należy więc rozważyć – szczególnie w małych, ciasnych pomieszczeniach – rezygnację ze śpiewu lub jego ograniczenie do jednej krótkiej pieśni. W częściach nabożeństw przeznaczonych na śpiew można wykorzystać dostępne nagrania. Błędem jest zdejmowanie maseczki czy przyłbicy podczas śpiewu i głośnego mówienia.
27. Na czas epidemii należy zrezygnować ze wspólnych agap.

II. Przebieg nabożeństwa

1. Osoba prowadząca nabożeństwo już na jego początku powinna poinformować uczestników o obowiązku zasłaniania ust i nosa oraz zachowania innych zasad bezpieczeństwa (dystans, uściski, podawanie rąk).
2. Starszy zboru (lub inna upoważniona przez niego osoba), jako odpowiedzialny na mocy *Prawa zborowego* za organizację nabożeństwa, ma prawo do przerywania nabożeństwa w przypadku uporczywego łamania zasad bezpieczeństwa sanitarnego przez jego uczestnika lub uczestników.
3. W związku z obowiązkiem noszenia zasłon ust i nosa, zaleca się, aby nabożeństwa miały krótszy przebieg.
4. Proponowany porządek dwugodzinnego nabożeństwa:

ZARZĄD

• Rozpoczęcie nabożeństwa (pieśń, psalm, modlitwa)	10 min
• Doświadczenia i refleksje misyjne	10 min
• Studium Biblii (lekcja szkoły sobotniej)	30 min
• Pieśń, modlitwa, tekst wprowadzający do kazania	10 min
• Ogłoszenia i dary (podwójne w jednym czasie)	5 min
• Kazanie (i ewentualne kazanie dla dzieci)	40 min
• Zakończenie nabożeństwa (pieśń, modlitwa)	5 min
• Rozejście się uczestników	10 min

W proponowanym porządku nie została przewidziana przerwa. Dzięki temu ogranicza się możliwość przemieszczania się wiernych (a zatem również niebezpiecznego zmniejszania bezpiecznego dystansu między nimi), a także skraca się nabożeństwo, co ułatwi organizację większej ilości nabożeństw w ciągu jednej soboty.

Proponowane godziny nabożeństw: 8-10, 11-13, 14-16, 17-19.

5. Studium Biblii w szkole sobotniej powinno być prowadzone w jednej klasie zza kazalnicy, chyba że warunki lokalowe danego zboru umożliwiają zorganizowanie klas z zachowaniem bezpiecznego dystansu między ich uczestnikami.
6. Zasady organizacji zajęć dla dzieci oraz organizacji Wieczery Pańskiej oraz chrztu określone są w odrębnej instrukcji.
7. Do momentu opracowania instrukcji organizacji Wieczery Pańskiej należy się wstrzymać z jej organizacją.
8. Po zakończeniu nabożeństwa uczestnicy powinni opuścić budynek w krótkim czasie, ale w taki sposób, aby zachować bezpieczny dystans między wychodzącymi.
9. Decydując się na organizowanie nabożeństw, należy wziąć pod uwagę nie tylko istniejące obostrzenia prawne, ale także takie czynniki jak: stopień zdyscyplinowania wyznawców, skuteczność egzekwowania ograniczeń, ryzyko finansowe ewentualnych kar czy bezpieczeństwo epidemiczne wiernych korzystających z transportu publicznego.
10. W przypadku osób nieposiadających własnego transportu (głównie osoby starsze) należy w miarę możliwości zapewnić im bezpieczny transport prywatny (w takiej sytuacji konieczne jest korzystanie w samochodzie z maseczek), żeby nie musiały korzystać z transportu publicznego.